

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PART KÖZLÖNYE.

Égész évre 10 frt — kr.
Fél évre 5 : 50 :
Negyedévre 2 : 1 :
Egy hónapra 1 : — :
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRÖNÖVITZ.**

Hirdetésárak:
Hat hasábon petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többzáró
hirdetések alkú szerint jutányos áron vétetnek föl.

Vendéglátás.

Nagy a becsülete azoknak a napkeleti fejedelmeknek, a kik Európában vendégségben járnak. Elhalmozzák őket jóval széppel. Minden udvar arra törekszik, hogy úgy vendégléje őket, hogy a sziveslátást odahaza is megemlegessék. A minnek persze nem mindig maga a vendégszeretet az indítója, hanem a politikai okosság. A nagyhatalmak elkalandoztak keletre, délre, az egzotikának sok drága fűszerrel kinálkozó világába, amely különben nem a fűszeres voltáért kedves nekik, hanem azért, mert iparcikké piacává formálható. Piacot keres ma minden nagyhatalom, amelynek nagyobb az ipari produktója, mint odahaza a fogyasztása. A piac-keresés a hatalmak minden politikájának, praktikájának tartalma.

A piacért hadakoznak, békülnek, szövetekeznek, mesterkednek. Nem is a dicsőségért, hanem a piac nagyságáért hull a katonák vére és fogy az adózók pénze. A piacért kedveskednek végig egész Európán azoknak a napkeleti fejedelmeknek, a kik rászánták magukat arra, hogy elmennek világot látni és egy kis emberi szabadságot élvezni Európában. Csapnak tehát a tiszteletükre mindenféle olyan ünnepeket, a melyekkel a fejedelmek még a maguk fajtájából uralkodókat se szokták megtisztelni. Hogy a keleti vendég valahogy azt ne mondhatta, hogy másutt szivesebben fogadtak, mindenütt a legnagyobb

diszszal, pompával, mulatsággal köszöntik őket. Így lett diadaluttá a szíamí király utazása, de más egzotikus nagyuraké is.

Nekünk semmi okunk sincs rá, hogy a kedveskedés okos versenyében részt vegyünk. Nem akarunk mi a Keleten semmit, se gyarmatot, se hatalmi befolyást. Magunk is olyan piac vagyunk, a melyet idegen akar ki. Mégis szívesen látjuk a hozzánk ránduló keleti fejedelmeket. Az ünnepséggel sem fukarkodunk, ha vendégünkül tisztelhetünk valamilyen egzotikus uralkodót. Mert különben is vendégszerető nép vagyunk, s mert jól esik látnunk, hogy urunk királyunk a vendéglátást nemcsak Bécsben, hanem magyar fővárosában is gyakorolja. Szívesen látjuk tehát a perzsák hatalmas fejedelmét is, a kinek a fogadása programjában tegnap állapotok meg a magyar udvarnaggy, a miniszterelnök és a többi illetékes fórum. Mulasson jól köztünk ő fényessége, mint a hogy jól érezte magát köztünk felséges apja, a legendák hőse is, aki valamennyi mohamedán fejedelem közül elsőnek utazott a gyaurok világában.

Ugy olvassuk, hogy egy teljes millióra szóló bankutalványt hozott magával. Nem tudjuk, koronára, forintra szól-e az a millió, nem is kutatjuk, bár pangó üzletvilágunkat valamelyest felüdítené az a kis idegen pénz. Szívesen látnók a perzsák császárat köztünk még ha bankutalvány nélkül jönne is és köszönettel adoznánk neki, a miért világjáró, udvarokat látó utjában ne a került

ki bennünke, magyarokat, a kiknek nem faj a fogunk birodalmának se völgyére, se fensikjára s a kik nem versenyzünk Teheránban gazdasági, vagy hatalmi befolyásért se angollal, se orosz-szal, se törökkel, se némettel.

Mulasson köztünk elfogulatlanul, hiszen a többi fővárosban amugy is erre is arra is tekintettel kell lennie. Még Konstantinápolyban is, ahol pedig félig-meddig odahaza, mohamedán világban volna. Ott is zavarják a politikai és az etikettbeli tekintetek. Őt is, a vendéglátóját is. A szultán csakis mint császár fogadhatja szívesen, mint kalifa ellenben nagy zavarban van vele. Nem tudja, hogyan és hol fogadja a saht, a ki csak mint fejedelem egyenlőrangú, de mint mohamedán mélyen alatta van. Azt mondják, hogy a saht úgy megharagudott a disztinkció miatt, hogy el sem megy a szultán elé. Mivel pedig a török-perzsa neheztesél jól esik az oroszoknak, bizonyosra veszik, hogy a szultánt, arra a disztinkcióra az oroszok mesterkedése bírta.

Mert mesterkednek az Európát járó napkeleti fejedelmek körül, nehogy mindenütt jól érezzék magukat. Nekünk magyaroknak nem kenyerünk a vendégséggel való praktika, különben sincs okunk semmi intrikára. Csak szívesen látjuk a persa saht, de nem jut eszükbe, hogy egyik-másik vendéglátójára megharagítsuk.

A medve.

A »Debrezen« tárczája.

Írta: **RÓZSA MIKLÓS.**

Csoma Pista is a művészet czigényai közül való volt, de a szeleidebb fajtaból. Nem elt ugyanis amolyan korcsmai és kávéházi nomád életer, mint a többi fiatalok, hanem meghuzta magát a barlangjában s ott költötte a rhapszodikus dramai költeményeket, melyekért a hozzá hasonló apró bolygók lángelmének, a kiadók pedig köztözni való bolondnak nevezték. A mi kis pénzt aktuális versezetek és novella fordításokért összeszedt, azt mind az odujanak felcícomázására költötte. Valójában nem is cicoma volt az, hanem mindenféle hm-lom amitől olyan színt kapott a szobája, mint valami zsiharuker s kedés. Ócska szöveget, repedt fazekak és hasonló cserepek, egy középkori mise-mondó ruha, a mit valahonnan Nürnbergből hozott, értékes, de rongyos metszetek, egy száz éves biblia, valami rikitóra pingált tulipános láda, rozsdamarta fringiók s az isten tudja miféle eredetű régiségek meg kuriozumok heverték ott. Minden volt abban a legényszobában, csak rend, meg stylus nem, hanem azért Csoma Pista igen jól érezte magát benne. Néha hét-százra nem mozdult ki belőle. Azért is ne-

veztek »medvének« az ugynevezett irodalmi kávéházban.

Egy szép napon azonban — valójában szé októberi nap volt, nem amolyan novella-beli! — nagy meglepetésre ébredtek barátai: a medve úgy kibujt az odujából, hogy vissza se tért többé. Megnősült.

Senki sem tudta, hogy történt; Csoma annak előtte sohasem beszélt házasságról, sőt hátborzongatóan fagyos mosolylyal fogadott minden eljegyzési hírt és nem is tudott róla senki, hogy valamelyes viszonya lett volna. És ami legkülönösebb volt a dologban, ugynevezett »jó házból való leányt vett feleségül, nem a »Csutorá korcsma« pincérleányát, a kivel néha napján szóba állt lélekanalytikus tanu mány okából, sem pedig a »Lani«-kávéház kasziros kisasszonyát, a kit pedig eszményi magasságban képzelt maga fölött. Sőt mi több, nászutra is ment a feleségével, meg pedig nem a banális Itáliában, hanem Hollandiába, hova mindig sóvárogva — de remény nélkül — epedt, mint maga mondta: »szűz hangulatokért.«

A fiuk egy darabig nem hitték, két napig csudálták a szenzációt, de aztán, mint a többi szenzációt, elfeledték.

— A medve megbolondult! — mondták és egyszerűen napirendre tértek felette.

Egy zimankós teli este azonban — valójában zimankós volt, nem amolyan novella-beli! — Csoma Pista varatlanul csak megjelent a »Csutorá« legény asztalánál, a fűlére húzott sarkával s erősen tavaszias felleg-hajtóval, melyről belé tekort nagy cseppekben harmatozott a hó. Óriási riadalom támadt:

— Halló, a medve! Nos megjöttél, boldog filiszter? Nini, egy férj a »Csutorá«-ban! — hangzott összevissza s szinte úgy adogattak kézről-kézre, hogy megbámulják, mint valami exotikus fenevadat.

Csoma Pista hagyta őket kiabálni, bele zárta a havat az asztalon párologó töltött káposztába, (a »nemzetik« asztaltársasága volt, az étlapon is csak »nemzeti« etel járta!) ledobta a feleghajtóját, és kérte az étlapot. A fiatalok ezt se hagyták szó nélkül:

- Itt vacsorázol? Hát a feleséged?
- Hagyjatok bekén. Nincs!
- Nincs! Bolond vagy? Hát nem házasodtál meg?
- De igen.
- Nos.
- Még sincs.
- Elváltatok?
- Nem!
- Hát?
- Eljöttem!

Debreczen, szeptember 20.

A nagyváradai beszámoló. Tisza Kálmán fia gróf Tisza István és egy csomó Tisza-Banffy párti képviselő kíséretében tegnap Nagyváradra érkezett. A beszámoló ma lesz, de Tisza Kálmán már tegnap beszélt Bihar megye őszi közgyűlésén. A beszámoló elé nagy várakozással neveznek az összes politikai pártok, mert noha a Tiszák hivatalos lapja erősen hangsúlyozza a generális békés szándékát, nem lehet tudni, nem történelmi ismét olyasvalami, a mi a szabadelvű párt annyira hangoztatott egységét, mely alatt mély összekavarodás rejlik. Be fogja leplezni Erdekés, hogy a beszámoló leutazott Vészi József orsz. képviselő is, ki tudvalevőleg Széll Kálmán mindegyikét. Ugy látszik a miniszterelnök hiteles személyei akarta ellenőriztetni Nagyvárad környékének helyi kijelentéseit.

Vezérembereink.

I.

Irtó: **Csávolszky Lajos** országgy. képviselő.

Az a rettenetes pangás, mely minden foglalkozási ágat, mezőgazdaságot, ipart és kereskedelmet fojtogat, kétségbeeszt. Isonyu válság dúl és halálos küzdelembe sodort egész társadalmi osztályokat. A 33 év előtt Ausztriával megkötött egyezség szörnyű következményei most kezdenek mutatkozni egész retteneteségükben. A földet, melylyel 1848-ban a nemzet nagylelkű áldozatkészsége megajándékozta a szegény népet, most a végr hajók könyörtelenül elszedik tőle s ez a nép az éhenhalás féltelmétől gyötörve, futva menekül s száz-zrenként vándorol ki külföldre. A fejeszedül, a baba borsózik az embernek, ha üzlet és munka után élő emberrel szóba áll.

Sohasem volt az ország rosszabb körülmények között, mint most. Ha ennél még rosszabb körülmények képzelhetők, úgy azok csak azok lesznek, melyek ezután fognak bekövetkezni. Hiába minden vigasztalás. Az élet és a mindenféle tapasztalás, egyik az ő nyomorával, másik az ő tanúságaival mind-mind rettenetes hangon kiáltja felénk: veszedelemben van ország!

És ez mind a közösügyes politikai rendszer természetes következménye. Egyrészt gazdasági önállóság nélkül lehetetlen az ország anyagi jövedelmi forrásait növelni, másrészt

irtóztatós kötelezettségeket vállalunk magunkra s hogy ezeknek eleget tehesünk, az országot adóssággal és adóval annyira megterheltük, hogy immár jelenkezik ennek kimeradhatatlan következménye: az összeroskodás.

De hát türi ezt az ország? — Hálani és olvasni minden oldalról. Léha tespedésben nézi saját pusztulását? Nem bír felébredni? Nem csinál semmit?

De hát mit csináljon? A nép farad, dolgozik és izzad, épp úgy, mint azelőtt, ahol a kormány haragszol. Hiába ottan minden igyekezet, ahol nincs kitűzött cél, hiába ottan telkesedés, ahol nincs vezető.

Az ország vezérferfiát terheli minden felelősség — isten és világ előtt — mindazon nyomorért, ami van és ami lesz.

Harminczhárom év óta folyton-folyvást próbálgatja a nép: oly képviselőket küldeni a törvényhozásba, kik majd az állami önállóság híveinek mondják magukat, majd a létező rendszer megváltoztatását ígérik, de mielőtt többségre jutnának, mindig feladják elveiket.

Ez az atka a magyar nemzetnek, hogy 33 év óta folyton képviselői elárulják. Alig hogy egyik párt elvtagadása felett érzett szegényünkből kilabdálunk, jön a másik párt elvtagadása. A politikai pártok állást foglalnak, elveket hirdetnek, de nem azért, hogy azok érvényt szerezzenek, hanem hogy azokat lépés-szövegnek használják a nemzet gyalázatos megújítására. A nemzet érzi a veszedelmet, mely környezi, aggodalommal van telve, de nem tud magán segíteni.

Vessünk egy pillantást 33 évi alkotmányos életünk multjára s legott látni fogjuk, hogy mint iparodott a nemzet menekülni a közösügyes szörnyrendszer okvetlen halált hozó karmái közül, de nem tudott menekülni, mert vezérferfiak mindég elarultak.

Deak Ferenc az 1861-iki feliratban kifejtette Magyarország kívánságát, kifejtette tisztán, világosan Magyarországot, az uralkodó haz és Ausztria közt törvényes alapon századok óta fennálló viszonyunkat.

Kifejtette, hogy közös a két állam birtoklása, de nem közös a kormányzása.

Kifejtette, hogy Magyarország csak az uralkodóhazzal szerződött, nem az örökös tartományokkal.

Kifejtette, hogy szerződött tisztán az örökösödés felett, nem más, valamely közjogi kapcsolat felett.

És mikor mindezt kifejtette, hozzátette, hogy mindezeknél fogva jövőre sem kíván

semmi szorosabb kapcsolatot Auszriával, minden egybeolvadást, akár a törvényhozás, akár a kormányzás terén határozottan visszautasít, Magyarország régi törvényes függetlenségét semmi tekintetnek, semmi érdeknek fel nem áldozza, kormányzását más országok kormányzásával nem egyesíti és Ausztria alkotmányos népével — csak függetlenségének teljes megővése mellett — hajlandó esetenként érintkezni.

Mindezekhez pedig az ország, mint nemzeti létének alapfeltételéhez, rendületlenül ragaszkodik.

Ez volt 1861-ben a magyar törvényhozás programja. Az egész nemzet egygyé olvadt ezen program alapján. A képviselők magukéva tették a felirat tartalmát s a rákövetkező választásokkor ezen felirat volt a képviselők programja. Erre minden képviselője előtt — isten és világ előtt — lekötötte magát. E program alapján választattak meg az 1865-68-iki évekre a képviselők. A nemzet meg volt nyugodva, mert e program az állami függetlenség kifejezését látta és békében várta a további fejleményeket.

A nagy Galeotte.

Debreczen, szept. 20.

Juszticia asszonynak pedig, a mikor itelkezik, be szokás kötni a szemét. Hogy ne lásson se jobbra se balra az érdekelt emberek között, hogy ne hallgassa meg a tömeg kiáltását, hogy ne vezesse semmi egyéb, csak a tiszta lelkiismerete. Löcsén azonban kihozták ő nagyságát a piacra. Odaállították a kíváncsi, a tolazkodó, a rozsaszajú emberek közé, a kik vele beszélék a fület hangos pietykassággal. Suttogták, rágalmaztak felelősség nélkül. A nagy Galeotto suhogott a levegőben.

Egészen parhuzamosan a löcsei királyi törvényszékkel, törvényt ül immár az újságok közvéleménye a tatrafüredi drama tárgyában. A közönség jogot formál erre a szenzációra es hangos kiméletlenséggel végzi a magadogát.

És mialatt a felváltásos bíróság az előnyomozás nehez feladatát végzi, mialatt a törvényszék meg tisztában sincs azzal, vajjon vad ala helyezhető-e azok, a kik eddig csak terhetek; az anyagi igazságszolgáltatás teljes bizonytalanságának közepette a közvélemény immár állást foglalt az ügyben. Nap-nap mellett hozzák az újságok a színes-színesebb

— Ugyan ne «Norázz» már! Beszelj vagy hallgass, de ne adj be nekünk ibseni rebuzsokát!

A medva begubózta magát a karosszékbe, a mit tiszteletteljesen bocsátott rendelkezésére egy napilapocskát volonairje s miután kejesen húzott egyet a müncheni sörből, beszélni kezdett.

— Ha ti most azt hiszitek, hogy valami érdekes novella-témát fogtok hallani tőlem, szenvedélyes jelenetekkel tarkázva és cattanós pointtel kibegyezve, alaposan csalótok. Nem történt köztünk semmi.

És mintha magát is meg akarta volna győzni, hogy csakugyan nem történt semmi, sem, konokul ismételtette:

— Nem! Semmi!

Aztán elhallgatott. Egyszerre aztán felkapta a fejét:

— Vagy úgy! Hiszen ti meg a hazaságom történetét sem ismeritek? Lássátok! Ez már sokkal regényesebb valami. Hiába mosolyogtok olyan kétkedően, még mindig történetek regények az életben... Valami kis bakfis-leány olvasta a verseimet az «Új Magyarország»-ban s mint az bakfis-leányoknál történni szokott, ismerni kívánta a költőt. — Levele irt, melyben taláikát kért. Hat persze hogy kerestem az alkalmat a vele való találkozásra.

Kis ember vagyok, velem még nem esett meg ilyesmi. Aztán milyen romantikus kis leány volt, meg akkor se ábrándult ki, mikor megismert. Minek kerülgessem? Oly konokul

szerette bennem a költőt, hogy raadásul elfogadta bennem az embert is. A szülei — jómódu haztájonosok! — Természetesen hallani se akartak rólam, de a leány zordával fenyegetődzött és egyetlen leány szájából az ilyesmi veszedelmes.

Mit tehettek? Hozzán adtak. Adtak pénzt, hogy menjünk Naszutra, (még abba is belementek, hogy elkerüljük Olaszországot!) aztán, ha megjövünk; majd be dugnak valami hivatalba. Így gondolták. De már arra nem került a sor.

Megint elhallgatott s csak arra riadt föl, mikor a vacsoráját hozták. — Nem nyult bozza.

— Eleinte egész jól ment minden. Új impressziók minden lépten-nyomon s valaki, a ki az embert meghallgatja. Hiszen, ha nem lett volna mellettem a feleségem, szerződöttem volna mellem valakit, akinek beszélhesek. — Ördögöt ér az irás ilyenkor, az csak a publikumnak való, ha az ember érez, kell valaki a kibe az érzését belelthesse. Hát szinte jól esett, hogy ott volt az asszony. Aztán meg — mit tagadjam? — jól esett annak a tiszta leánynak a szerelme. Hiába fiuk, no megis csak más az, mint azok a rongyok, amiket mi úgy szedünk fel az utcákon. A változás sem tűnt úgy fel eleinte, hogy mindig valaki mellettem: egy idegen.

A régi kis szobát itt hagytam, odakünn mindiz hotel és hotel, mindennap más, a sok változás közt hat elcsuszik ez is. Ugy képzelem, hogy ez is az utazáshoz tartozik.

Hanem mikor megjöttünk. A legenykori kis szobám berendezését természetesen átvittem az új lakásunkba...

— Azt a zibárus botot? kiáltott valaki közbe az alsóházból.

— Azt. Mindogy. Nekem eddig mindenem volt. Átvittem — mondom — és igazán végtelenül boldog voltam, mikor először beletemetkezhettem a barlangomba. Azaz, hogy boldog lettem volna! De nem temetkezhettem. Ott volt a feleségem.

Eleinte csak különösnek tetszett a dolog, hogy egy asszony legyen a szobámban? Az én medvedumban! Nevettem rajta: pikánsnak tartottam. Hiszen az egészen csinos mulatság. Nem dolgoztam, hanem játszottam a feleségemmel. Gyerek volt, örült neki De vegre is, örökre ez csak nem tarthatott így?

Néha elindultam, hogy csavargok egy kicsit a külvárosokban. Tudjátok, ez már nem az én bogarom. Vidáman, fűtörészve tértem haza ilyenkor — néha még megvettem a vacorai onkamat is, — képzeljétek, mikor belépek a szobámba, ott várt a feleségem. — Hát persze! Ez csak természetes, de engem borzasztóan idegesített. Megint itt van ez az asszony, meg mig ott van az az asszony. — Mi csináljak vele?

Az gondoltam, hogy beleuszítom a látogatásba: menjen keresse fel a barátait, csak hogy ne legyen mindig ideháza. Eleinte, — ilyenkor szinte kejelegtem a magányosságban, egész lelkemmel átadtam magam a gyógyörüségnek. Egyedül lenni, magamban lenni, egé-

jelentéseket a vizsgálat folyamatáról, a mely adatok a képzet és a toldas nagyzólo szar-nyain repülnek.

A hírlapok tulajdonképpen a közönség gondolkodását a reprodukálják. Így beszél, így hisz, így gyanít, így sugallmaz ezer meg ezer ember; így adja tovább a világ impressziót, így fogadja be az érdekes híreket: krikka nélkül egyedül a hangulat szerint. Mit is törődik ez a szenzáció hajhászó hangulat masok érzékenységgel? Mit bánja az ideg izgaó közlemény az áldozatokat, a melyeken keresztül gazo?

Nagy Galeotto nem felelős senkinek. Ha a törvényszék téves alapon artatlanul elítél valakit, ezért az egész világ elégtételt kiabál. A németek „justizmordok” nevezik ezeket az eseteket s büntetőjogi kongresszusokon sok határozatot fogadtak már el, a mely szerint az artatlanul elítélteknek kártérítési igénye biztosítassék, úgy az állammal, mint mind-azokkal szemben, kik vád alá helyezé-ében közreműködtek. A kit azonban Nagy Galeotto kivégez, azt ugyan nem rehabilitálja senki sem!

A löcsei drámánál is úgy leszünk, hogy a törvényszék egyedül összetett bizonyítékok alapján ítéltet. A terhelt tagadás mellett s tanuk hiányában a lélektani okok valószínűségeből kell a bűncselekmény szükségképpen-iséget megkonstruálni. Az esküdtek ép lo-gikai érzékere s tisztá lelkiismeretére lesz szükség, hogy okozati lánczfüzés nyomán a bűnösséget megállapítsák.

És mielőtt még ezek az esküdtek össze-ülnek, egy mesterséges közvélemény már előre z suggerálja véleményüket. Tömegesen érkeznek a vizsgálóbíróhoz a titkos levelek, a gyanúsítások, az egyéni kombinációk es c odalatos: mindez nyilvánosságra kerül.

Az esküdtek önálló judicizmat egészen elhomályosítja az a sok hamis nyom, amelyen a hivatalos apparátus mellett, a nagy közön-ség az igazságot keresi. A sejtelmek ködében tévelyeg a lelkiismeretük s ki tudja akkora világosságot arasztani ebbe az ügybe, hogy a vádlottak bűnössége kétségtelenül kiderüljön? A törvényszék ezért alighanem fel fogja men-teni e terhelteket, de vajjon ez a felmentés visszaadja-e nekik azt a becsületet, a melyet a gyanúsító közvélemény már eleve megmér-gezett?

Ki fog méltó elégtételt szolgáltatni annak az uri asszonynak, a kit a ragalom kímélet-lenül kikezdezt s beleavatkozott legszentebb

méganügyeibe, nyilvánosságra hozta, ki'atta, színezte leveleit, szivbeli viszonyait — sippal, dobbal, mint valami közprédát?

Kétségtelen, hogy ebben a vátráfüredi esetben a szenzáció érdekében mélyen meg-értettek azt a diszkrecziót, a melyet folya-matosan levő bűnügyi eljárásoknál a közérköles megkövetel és súlyosan megszegték magát a törvényt, a mely éppen az igazságszolgáltatás érdekében es a terhelték jogvédelme számára szigoruan megállapítja diszkrecziót. Az 1896: XXXIII. t.-cz., a mely a bűnvádi perrend-tarást szabályozza, 191. §-ában világos ut-mutatást nyújt ebben az esetben.

A törvény megtiltja a bűnvádi ügyekben eljáró hatóság tagjainak, közegeinek epp úgy, mint a bírósági tanuknak is, hogy felhasznál-hassak és közölhessék a nyomozás adatait, a melyekről tudomást szereznek, más cél a, mint a bűnügyi eljárás czéljaira. Minden más tekintetben ez reájuk nézve hivatalos titok.

Az igazságügyi kormány kötelessége most már uasítani az ügyészséget, hogy ezt a sérelmet megtorolja. Meg kell iadítani az eljárást mindazok ellen, a kik a rajuk bizott hivatalos titok diszkreditálásával diszkreditál-ják a magyar igazságszolgáltatás tekintélyét. Bizunk is benne, hogy a mi a törvényes elég-tételt illeti, az ügyészség megfogja taálni a bűnösöket. A büntető törvénykönyv 328. es 479. paragrafusai megvédik a jogrendet az ilyen inzultu-óktól. A társadalom indiszkre-cziója ellen csak társadalmi uton védekez-hetünk.

A becsület védelmét nem bízhatjuk egye-dül a törvényre. Olyan kényes jószágunk ez, hogy zandárokkal nem győznék az állam őriz-tetni. A közszellem éber-egének, tisztaságának és erélyének kell őrködni fölötté, hogy azt a kincslet, a melyet oly drágán szerzünk meg, el ne rabolja kíméletlen Galeotto.

A Protestáns Irodalmi Társaság közgyűlése.

— Saját tudósítónktól —

Pozsony, szept. 19.

Tegnap vette kezdetét a Magyar Protes-táns Irodalmi Társaság ez évi nagy gyűlése Pozsonyban. Egész napon át érkeztek vendé-gek a fő- és újvárosi pályaudvaron, kora reggeltől késő estig minden vonat hozott ne-

hány vendéget. A protestáns világ előkelő-égei közül Sarkány Sámuel püspök már vasarnap, Balík Erigye- püspök pedig tegnapelőtt érke-zett ide.

G y u r á t z Ferencz püspök tegnap délelőtt jött meg Pozsonyba. Szilágyi Dezsőt a délelőti gyorsvonat megérkezése alkalmával Günthner V. kir. tanácsos vezetése mellett a nagyszamu bizottság fogadta.

A vendégek zöme a delutáni gyorsvonat-tal jött meg. Köztük Z s i l i o s z k y Mi-hály államtitkár, K i s s Áron, B a r t ó k püspökök stb. A fogadó bizottság élén Broly polgármester üdvözölte az illusztris vendégeket.

Este 9 órakor érkezett meg H e g e d ű s Sándor miniszter, a társaság világi elnöke; nejevel s l anyával. A fogadó bizottság teljes számban kivonult Broly polgármester és Günthner V. kir. tanácsos vezetése alatt. A minisztert Günther üdvözölte, mire az pár melg szóval válaszolt. A nőgyelet választmá-nya részéről Forrai Istvánné beszéddei fo-gadta a miniszter nejet, Günther Vilma pedig virágcsokrot nyújtott at.

6 és fél órakor a theologiai akadémia tanácsstermében tartotta meg a Magyar Pro-tes-táns Irodalmi Társaság tulajdonképeni évi közgyűlését Gyuratz Ferencz püspök és Szilasy Aladar elnöklete alatt.

Este ismerkedési estély volt a «Magyar Király» szálloda nagytermében.

Szerdán délelőtt folyt le a diszközgyűlés a tarsulat tulajdonképeni ünnepe.

A diszközgyűlésen Hegedűs Sándor keres-ke-delmügyi miniszter és Gyuratz Ferencz püs-pökök elnökölték. A gyűlést Gyuratz Ferencz nyitotta meg szép beszéd kíséretében, utanna Balík Frigyes püspök beszélt, majd Günther Vilmos kir. tanácsos üdvözölte a vendégeket.

Majd H e g e d ű s Sándor kereskede-lemügyi miniszter szölat fel. Beszédéből ki-emeljük a következő részt:

Irodalmi társaságunk politikát nem üz-de legiobb politikát mégis mi csináljuk. Nem a szenvedélyeket szitjuk, hanem a zabad vizsgálódást és a tisztult erkölcsöket apoljuk. Tevednek, a kik azt hiszik, hogy a fanatizmus-sal szolgálatot tesznek az egyháznak. Az alan-tasabb szenvedélyekkel szemben a tisztultabb nézeteket kell felkarolni. Midőn egész odaadás-sal önzetenül műveljük az Ur szöllőjét, ezt a tant hirdetve, akkor elismerjük mindenkinek minden telekezettnek jogát. Ne zavarjuk egy-mást, ne engedjük elvitatni saját ösvényeink-et más által. Egész odaadással dolgozzunk anyak szem előtt tartásával, hogy igazságos dolgot vegezünk. Elvesztve azonban szem elől e körülményt, kárhozatot okozunk. Az irodalmi társaság a maga szellemét bevezetve, úgy a tarsadalom aktiv tényezőinek, mint a népnek erőt és lelki nyugalmát adja meg. Erőt ad a tévedtekekkel való szembeszállásra.

A miniszter beszéde után Szöcs Farkas titkár terjesztette elő beszámolóját a társaság 1899. évi működéséről.

A titkári kijelentés utá, a társaság két kiváló nagy tudású tagja tartotta meg felolva-sasát Ritoók Zsigmond, nagyváradi kir. táblai elnök és Markusovszky Sámuel, a pozsonyi ág. b. ev. lyceum igazgatója.

Ritoók Zsigmond »Az egyesületi tevé-kenység az egyházban» c. értekezése követ-kezett.

Ritoók Zsigmond beszédét meg nem jelen-hetése folytán Hamar István budapesti re-formátus theologiai tanár olvasta fel.

A protestáns egyházak jelenlegi helyze-tét ecseteli első sorban a kiváló egyházi író és keresi azon okokat, a melyek magyaráza-tat nyújtják annak a körülménynek, hogy most sokkal kedvezőbb körülmények és po-litikai viszonyok közt élünk, mint hajdan, az üldöyések korában, a protest. egyház ellenálló ereje eleroyedt es tagjainak szama aránylag napról-napra csökken. Statisztikai adatokkal mutatja ki az áttérések számát, valamint a gyormekék vallására vonatkozó megegyezése-ket. Legelső oka ennek az, hogy a prot. in-telligencia egy részében a hit megingott. A nép rétegeiben pedig a vallási közöny széles mértékben elterjedt. Ezek a dolgok vezették lejtőre a két prot. egyházat. Felhívja a társa-

szen egyedül azokkal az alakokkal, a kiket én képzelem teremtett. De észre sem vettem már megint odahaza vol. Nem bántam volna, csak tudtam volna, hogy mit csináljak vele?

Ne vihogjatok olyan izléstelenül! Én is tudom, a mit tudok. Hogyne! Nagyon kellemes az, mikor az embert egy olyan fiatal, üde asszonyi test melegíti át es az ajkát ki-nálja forró csókkal — de nappal? — Egy egész hosszú 24 óran át? És mind-nnap!

Egyszer megint külvárosokban voltam s még alkonyat előtt hazavetődtem. A kis lakasunk valóságos női kaszinóvá változott, mig odajartam; körül ülték az asztalt es ozson-náltak. Ez is nagyon természetes, hogy az asszonyok visszaadják a látogatást, de én azért mégis futva menekültem el hazulról. Ennyi asszony! Én még azzal az egygyel sem tudom, hogy mit csináljak!

Azt is próbáltam, hogy megkértem a feleségemet: foglalatoskodjék odakünn a másik szobában, a mig dolgozom. — Azt hittem, ez hiányzik. Elvégre, mig dolgozom, egyedül va-gyok, úgy, mint régen az én kis barlangom-ban s ez nekem elég. De nem bírtam dolgozni. Egyre az a gondolat gyötört, hogy végre is csak ki kell bujnom onnan, egyszer csak át kell jönni a másik szobába s akkor mit csináljak? Mit csináljak azzal az asszony-nyal? Csak ne volna mindég mellettem, hogy azalatt kitalálhatnék valamit!

Kezdtém elzúlleni. Egyik éjszaka nem mentem haza. De reggel még jobban ott volt a feleségem: le sem feküdt, úgy várt fel-

öltözötten reggelig. Most már szegyletem is magamat, de még ennek is örültem. Bocsána-tot kértem tőle, ő megbocsátott, lefektetett — ezzel is elmúlt egy féloap. De a másik fele? Mégis kimaradtam másnap megint, csak hogy féloapok muljanak. Így megy ez már hetek óta. Most már 3 nap óta nem voltam otthon.

Leverte a fejét a mellére, mint valami kivert bika es hosszasan elbámult maga elé. A nemzetiek elhallgattak: elhallgattak; ilyes-mire — úgy látszik — nem találtak példát a nemzeti irodalomtörténetben. Csak a fiatal vo-lontair, a ki az imént tiszteletteljesen átenged-te a helyet s a ki a »regény vege» iránt er-deklódott, koczkaztatta meg serényen:

— Es mit fog most csinálni Csoma ur?

A medve felpattant:

— Mit fogok csinálni! Hát várok még vagy három napig, azután hazamegyek. Addig ra tán nem lesz otthon az asszony.

— Ha még legalább piktor volnék: Beállítanám modelnek, Festenék róla Madon-net, Tavaszt vagy ilyesmit, vagy ha csak ak-studiumokat csinálnék róla. De így? . . .

Es ha meggondolom, hogy az az asszony egész életemen at ott lett volna a lakasom-ban! . . . Mit csináltam volna vele? . . . Tíz évig . . . husz évig . . . harmincz évig! Rettenetes! Csak azt szeretném tudni mit csinálnak mások?

ság figyelmét nevelés rendszerünk hiányosságaira és a protestáns női nevelési ügynek felkarolását sürgeti. Keresve-keresi a módokat, melyek segíthetnek mai bajainkon. Végül oda jutott, hogy csak a család az, amely megvalthatna bennünket. A család, a szent család a cél. Egyesítsük erőnket, alapítsunk ifjúsági egyesületeket, neveljünk szegény, árva gyermekeket. — Nem barátja a felekezeti harcnak, de aki azt kívánja tőlünk, hogy mondjunk le, ne tegyünk semmit, mert különben a hazai polgárai közt növeljük az ellentéteket, szitjuk a szenvedélyeket, az morális öngyilkosságot követel tőlünk.

Nem kell két-égbé esnünk, bajaink ugyan vannak, de hiszi, hogy intenzívebb munkálkodás után diadalra visszük ügyeinket.

A zajos tapssal és eljenzéssel fogadott értekezés után Markusov-zky Sámuel lépett a felolvasó asztalhoz, Bél Mátyásról irt értekezését ismertette.

Délben 2 órakor bankett volt a Bellevue mulatóhelyen, a melyen közel 400-an vettek részt. Számos felköszöntő hangzott itt el. Az elsőt Hegedüs miniszter mondta a királynak.

Az ebéd után nagyobb sétát tettek a vendégek a hegyi parkban, majd a város nevezetességeit tekintették meg.

Holnap a társaság számos tagja Dévénybe randul ki. Ezzel a már előre kiválóan sikeresnek ígérkező kirándulással fejeződik be a pozsonyi ünnepségek sorozata, mely fennren hirdeti a pozsonyiak magyar vendégszeretetét s magasztos eszmék iránti lelkesedését.

H I R E K.

Személyi hir. Ferencz József braganzai herceg, 7-es huszarhadnagy ma kezdi meg 3 hónapra terjedő szabadságidejét.

*** Id. Csóka Sámuel temetése.** Id. Csóka Sámuel temetése tegnap délután nagy részvet mellett folyt le. A barna-utcai gyászház udvarát, sőt az egész utcát elföntötte a résztvevő közönség, a melynek sorában Debreczen előkelősegei különösen nagy számmal voltak képviselve. Megjelentek: Gróf Degenfeld József főispán, Komlóssy Arthur polgármester helyettes a tanács itthon levő tagjaival, a városi tisztikar és számosan a törvényhatósági bizottság sorából. Dicsőfi József mondott a ravatal fölött melyen megindító gyászbeszédet, a mely után a gyászmenet megindult a Kossuth-utcai temető felé. A koszorúk halmaza olyan nagy volt, hogy külön kocsi vitte a diszes, üveges gyászkosci előtt, a melyet a gyászolók és résztvevő közönség nagy tömege követett a Kossuth-utcai temetőbe, a hol a legszebb id-jében váratlanul elhunyt id. Csóka Sámuel örök nyugalomra helyezték. A ravatalra a következők küldtek koszorút:

Édes jó nagyapának — Totóm és Babám, Kedves drága jó apának — Samu és Margit. Felejthetetlen drága jó Samunak — Szeretett Rózád. Kedves jó bátyáknak — Jóska és Juliska. Igaz jeltévőjöknek — Felgyházi János és családja. A buzgó kartársnak — a Takaré- és Hitelintézet igazgatósága. Felejthetetlen jó testvéremnek — özv. Horváth Mihályne, Budaházy Miklós. Szeretett Nagybátyának — Udvarhelyi Géza és neje. Szeretettünk jeli — Horváth István és neje. Szeretett nagybátyáknak — Bészler Károly és neje. Szeretett nagybátyámnak — özv. Szabó Zsigmondne. Szeretett testvérnek és sógornak — Palfy Gabor és neje, Szeretett háziurának — Fischer Lipót. Szeretett Nagybátyámnak — Horvát József. Drága jó Nagybátyáknak — Miska, Mariska, Erzsike, Bandi. Józsi. Régi barátjának — Szilágyi Károly. A Szendy-család szeretete jeli. Szeretettünk jeli — Kiss Lajos és családja. Szeretett sógorának — Szöllössy Lajos és családja.

Bécsi nagyiparosok Debreczenben. A debreczeni sertéskereskedők és gazdák, —

kik évtizedek óta állandó összeköttetésben állanak a bécsi »Produktiv Gesellschaft« tagjaival, kiknek egyedül van szabadalmuk, hogy Magyarország sertésveszes területeiről szállíthatóak sertéseket Bécsbe s gyáraikban feldolgozhatják, — elhatározták, hogy ezeket a gyárosokat s több tekintélyes sertéskereskedőt meghívják Debreczenbe, hogy ösmerjék meg azt a várost, honnan a legnagyobb kivitelük Bécsbe. A vendégek között lesznek Czigler Pál, Karlik, Beck, Teodorovics Milan, Schleifelder és Tarsai világhírű husfeldolgozó gyártulajdonosai is. A vendégek szerdán este a gyorsvoóattal érkeznek Debreczenbe. Csütörtökön megismerik a vágóhidat, majd onnan Nagy Jakab bizlalójába meonek, hol villásreggeli várja őket. Megnézik a város nevezetességeit, delután a Bikában rendezett ebéd után a Nagyerdőre mennek s pénteken a Hortobágyra randuloak, hol a város vendégei lesznek.

*** A braganzai herceg és Berki.** Ki ne ismerne Debreczenben a kis Berkit; azt a kis 5 éves cigány fiút, ki 1—2 krajczáért elhuzza minden utcasarkon a bámulók seregétől környezve a tüzes magyar rőtát, a francia valczert, Sulamitot. Tegnap dé után szokásához híven a »Bika« előtt ütött tanyát, s ott egy gólyajogász buzdítására a görög rab-szolga gyorspolkájába fogott. Természetesen nagy népcsovélet vette körül; vagy 50 ember bámulta a kis cigányt.

A gyerek huzta gondtalanul, legfeljebb azt számígtatta. Haay fényes két filleres fog kalapjába hullani.

Egy hetes azonban megbolygatta az idilt. Bosszantani kezdte a kis cigányt, a ki ugy akart menekülni, — hogy kibujt az embergyűrűből.

A hetes azonban uána iramadott, s a kis cigány gyerek kalapját messze eldobta. A kavéház előtt állott a fiatal braganzai herceg megajánlta a pityergő Berkit, felvette kalapját, s ezüst tallér kíséretében átadta a kis cigánynak.

A publikum mosolyogva nézte a jószívű fiatal herceg gavalériáját Berki pedig boldogan lejtett el az ezüst tallérral.

*** Senki többet? Harmadszor.** A fejer-egyházi birtokot, mely Segesvár mellett terül el, a melyben Petőfi sok hős bajtársával porlad, s melyen a szabadság emlékoszlop áll, az Ország Magyar Bank nemsokára elárverelteti. A tulajdonosa, Haller Lujz grófnő el van adósodva a banknál és nem tud fizetni. A grófnő százszorosán sajna ja, hogy meg kell válnia Fehéregyházától, melyen oly sok szeretettel és gyöngédséggel apolta Petőfi emlévét s melyen kis muzeumot is tartott, a szabadság emlék oszlop mellett. A kolozsvári országos történelmi ereklje muzeum, a napokban átíratot íntezte a Petőfi-társaság elnökehez, Jókai Mórhoz, melyben lelkére kóti a Petőfi-társaságnak, hogy ne engedje az árverésre kitűzött birtokot s Petőfi sírját elköttyavetyélni. Kéri, hogy vegye gondjába a költő és hős halált halt bajtársainak hamvait fedő szent földet. — Igyekezék befolyását érvényesíteni, hogy az állam vegye meg a fehéregyházi birtokot; telepítsen oda a szász és oláh tnger közepébe székelyeket. Vajjon lesz-e bátorsága Szeli Kalmannak lelkesülni Petőfi emlékére?

*** Elgázolt asszony.** Saját vigyázatlanságának esett áldozatul ma egy öreg asszony a Hatvan utcán. Vízért akart menni a kutra s nem vette észre, hogy az előtte sebesen hajó székérről kiabálnak rá, hogy vigyázzon. A kocsi a vágató lovakat nem tudta hamar megfékezni s a szegény öreg asszonyon keresztül mentek a lovak és a szeker kerekai.

A kezében levő vizes üveg darabokra tört s több helyen életveszélyesen megsebesítették. Súlyos sebeivel élet-halál közt fekszik lakásán.

*** Megrendszabályozott pécsi jogászok.** A »Pécsi Napló«-ban olvassuk a pécsi jogakadémia igazgatóságának következő új feyelmi szabályrendeletét. A 14 §. az akadémia kath. polgárait a husvéti szent gyónást és áldozást kötelezővé teszi és arra kényszeríti őket, hogy vasár és ünne napokon az istentiszteleten részt vegyenek, ugyszintén a fel-támadási és urnapi körmenetekben. Bizony-nyal a legszebb intenciók vezették a püspök, káptalan és a vallás és közokt. miniszter képviselőiből álló küldöttség tagjait a feyelmi szabályzatok meghozásánál folyó évi május 26-án, de egyben tévedtek. — Mert a vallási kötelek betartására senki sem kötelezhető 18 élet éven túl és ezt a jogot maga a törvény biztosítja országunk minden 18 évét meghaladott polgárainak. A vallásos nevelés ellen nem lesz senki, a fel-szólalna, de a jogakademiáknak nem ez képezi célját. Ugy látszik, az idők jeleiből indult ki ezen paragrafus megszerkesztése, szóval a mit az elemi és középiskolák pedagógusai elmulasztottak a kicsi diákoknál, azt óhajtja most helyre hozni a jogakadémia vezetősége a jogt. polgárainál. A jogakadémia más vallásu polgára saját istentiszteletükön kötelesek részt venni és »vallásos buzgalmukat, ha az akadémia igazgatója ezt ép kívánja, saját lelkészüik írott bizonyítványával kötelesek igazolni. Minden hithü ember önként, saját lelki szükségletéből szokott vallási kötelemeinek eget tenni és eleg baj az arra a felekezetre nézés, melynek tagjait esetleg meggyőződésük ellenére erre feyelmi szabályzattal kényszeríteni igyekeznek, mikor az illetőnek lelke eppenséggel nem érzi ennek szükségét, vagy, ha éppen meggyőződésével ellenkezik ez. Mert lehetnek esetleg ilyenek is. — A feyelmi szabályzatokat még a beiratások előtt kellett volna az ifjúsággal megismertetni és így szabadon vála sz z h a t o t t volna m i o d e n k i, v a j j o n alávesse-e magát ezeknek, vagy nem. Így a kényszernek kitenni őket nem lett volna szabad. A feyelmi szabályok, igaz, a közoktatásügy miniszter helyettesének ellenjegyzésével vannak ellátva, a min leginkább csodálkozok mindenki. Van a szabályzatnak e naiv paragrafusán kívül egy üdvös passzusa is: a párhajozókat kitiltják az akademiából.

*** Nagyobb lesz a pótdó.** Debreczen város jövő évi költségelírányzata elkészült. A gazdasági bizottság tegnap tárgyalta a Szabó Kálmán elnökleté alatt. A bizottság elfogadta illetve magáévá tette a felügyelő bizottság javaslatát. Indokoltak találta, hogy a községi pótdó a jelenlegi tizennyolc szazalék helyett tíz szazalékkal magasabbra, tehát huszonnyolc szazalékra emeltesék fel. Szükségessé teszik ezt humanus és kulturális áldozatok, amelyek elül a város ez idő szerint nem térhet ki. — Helyeslőleg vettek tudomásul, e költségelírányzatban tapasztalt reformot, amely a városi számadásokat most meg inkább ekülönítve tisztább képet nyújtva tünteti fel. Szükségesnek tartják azonban, hogy a nagyerdei mák elfagyása miatt szenvedett kár a város a guthi legelők berbeadásával pótolja. Egyebekben pedig a költségelírányzatot minden tételében elfogadták s azt a közgyűlésnek is elfogadásra ajánlják.

* **Egy zsidó reformátor.** Van Pécsen egy Feinszber Róbert nevű zsidó vallású ember, a ki a zsidó vallás reformátorának csapott fel és a Pecs Napló-ban teszi közzé vallási tantételeit. Az általa hirdett új vallás abban áll, hogy zsidó létére az ószövetségi szentírás betetőzését Krisztus megváltói küldetésében látja. A vart Messiást Krisztusban látja és hiszi, hogy ő Isten fia, valóságos isteni személy. Szóval ő keresztény-zsidónak vallja magát és azon fáradozik, hogy a zsidókat meggyerje ennek a hitnek.

* **Vasúti kupéból kidobott csecsemő.** Érdekes bűntényben nyomoz a kassai kerületi csendőrség. — Tegnap a Bányából—Munkács felé hálózó gyorsvonatból Sztrabiczó község határában, eddig ismeretlen egyén néhány napos csecsemőt dobott ki az ablakon. Az apró leánygyermekket a vadállati ember megfolytatta a papírba göngyölve hajította ki a mezőre. Egy sztrabiczó ember a csecsemő hulláját megtalálta, s miután az esetet a hatóságknál bejelentette, a közeli erdőben elásta. A rejtélyes ügyben széles körben folyik a nyomozás.

* **A Fedák—Rákosi—Polónyi hangverseny** iránt — mely szombaton fog a zenedében megtartatni — városszerte rendkívül e nek érdeklődés nyilvánul. A nagy művészetet ígérő estélyre újból felhívjuk a közönség figyelmét. Jegyek László Albert könyvkereskedésében válthatók.

* **A büntetlen multu halálraitelt.** Bécsben a lipótvárosi büntető bíróság előtt megjelent a minap Steiber Katalin ötvenéves éves himzónő, a kit a lakója könnyű testi sértéssel vádolt. Az általános kérdések után a bírő, min rendesen, azt kérdezte, volt-e már a vádlott büntetve.

A védő: Meg kell jegyezmem, hogy védettemet 1872-ben kötéllel való hatálra itélték. Ennek ellenére azonban védettem mégis büntetlen multu.

A bírő (csodálkozva): Büntetlen multu, noha halálra itélték? Fogházbüntetést sem kapott?

A védő: De igen, súlyos fogházbüntetést szenvedtem el.

A bírő: És mégis büntetlen multu?

A védő: Ugy van.

A bírő: Mi ennek a magyarázata?

A védő: Védettem olyan igazságügyi dráma hősnője, mely a hetvenes években ropant feltűnést okozott. Halálra itélték 1872-ben, mert szobartársát, Balog Franczi-kát állítólag megmérgezte. A semmitőszék az ítéletet hat évi börtönre változtatta, melyből Steiner Katalin le is ült négy asztendőt, mikor jelentkezett az igazi tettes, Wachauernek a tartományi főtörvényszék egyik bírójának a fia. Steiner Katalint erre szabaddalra helyezték és a büntetést érvénytelennek nyilvánították. Ennélfogva büntetlen multu.

Ezúttal Steiner Katalin a lakója, egy fiatal leány, azzal vádolja, hogy mert ő mulatóhelyről csak éjfél után tért haza, megverte. Steiner Katalin elismeri, hogy a leánynak keményen szemére hányta erkölestelen életmódját, de meg nem ütötte. A tárgyalást elhalasztották, mert még egy tanút kell beidézni.

* **Uj Iovasadandárparancsnok Debreczenben.** A mint értesülünk Kaffka Ignác cs. és kir. huszárezredet, az aradi cs. és kir. 3. Hadik huszárezred parancsnokát legközelebb előleptetés éri. Kaffka ezredet a király no-

vember 1-től fogva a debreczeni m. kir. honvédelvasdandár parancsnokává nevezi ki és nemsokára ezután vezérőrnagyi rangba lép elő az ezredes.

* **A bihari ev. ref. egyházmegye közgyűlése** okt. 18-an lesz a vármegyeház nagytermében. Ekkorra hívták a közgyűlést Szabó Károly esperes és Ritók Zsigmond egyházgondnok.

* **Egy törvényszéki aljegyző párbaja** Egy uri emberből és fiatal hölgyből álló társaság mutatott a mult év aprilis hónapban a fonatos-sor egyik vendéglőjében. Köztük volt Deák Ferencz törvényszéki aljegyző és Szöllőssy György 39-es önkéntes is.

A mint ott beszélgettek, feléjük közeledik Deáknak két jóbarátja, mire Szöllőssy megjegyezte:

— No, it vannak már ezek is most már mehetünk!

Deák e miatt kérdőre von a Szöllőssyt, a ki azonban másképp magyarázta a nyilatkozatot.

A mikor aztán hazafelé indult a társaság, Deák különféle megjegyzésekkel illette az önkéntest, a ki türelmét veszítve, szölt vissza:

Kár mindig rám utazni.

— Különb emberre szoktam utazni mint Szöllőssy! felelé az aljegyző.

Szöllőssyt módfelett bántotta, hogy hölgyek jelenlétében sértegetni Deák s dühösen mondta:

— Tekintse magát arczul ütötnék!

— Mivel pedig az aljegyző meg ezután sem hallgatott el, szavának állt és orron vágta.

A zajos jelenetet pisztolyparbaj követte. A rövidebbet it is Deák húzta, mert Szöllőssy golyója átfurta a jobb czombját. A debreczeni törvényszék parviadal véségeért Deákot három heti, ellenfelét két hónapi államfogházzal sújtotta. Ezt az ítéletet a debreczeni tábla a Losonczy Ödön bírő előadásában ma a kuria is helyben hagyta.

* **Csak magyarul.** Néhány nappal ezelőtt megirtuk, hogy Deák Jenő miniszteri tisztviselő az Abbázia kávéházban lepofozta Schwab Rezső palaföldő mestert, mivel az a feleségét női becsületében megsértette. — A megnyitott gavallér az inzultusért provokáltatta a férjet, ki megnevezte segédeit, de ezek megtagadták az elégtételadást azzal, hogy Schwab eljátszotta lovagias jogát, mivel nőt sértett. Schwab segédei nem voltak egy véleményen Deák megbízottáival s azért becsületbíroságot kértek felük ellen. A férj megbízottai ezt nem ellenézték és Hentaller Lajost s Dienes Mártont neveztek meg becsületbíráku, míg Schwab részéről két katonatiszt vállalta el ezt a szerepet. Az első tárgyalásnál kitűnt, hogy a tárgyalások lehetetlenek: a két katonatiszt nem tud magyarul. Ennek következtében Deák becsületbírai levelet irtak felük segédeinek, hogy a tárgyalásokat akadályozó körülményt intézzék el. A két közös hadserégbeli kapitány erre lemondott becsületbírói tisztéről és Schwab segédei két magyarul beszélő tisztet neveztek meg. A becsületbíroság, melynek elnöke Herber kapitány — ma döntött ez ügyben. Eltekintve mindentől, elvi álláspontul elfogadta, hogy pofonért elégtétel jár és kötelezte Deákot, hogy Sváb-nak adjon elégtételt. Ehez képest a segédek megállapították a párbaj feltételeit. A felek előbb pisztolylyal, aztán karddal fognak verrekedni a legsúlyosabb feltételek mellett.

* **Debreczen város és az iparhitel-szövetkezet.** A debreczeni ipartestület megkereste a városi tanácsot, hogy a testület kebelében alakult ipartestületi hitelszövetkezte

kültágjai közze kamatozó üzletrészek jegyzése által lépne be. A tanács véleményezésre hivta fel a jog és pénzügy bizottságot, amely legutóbbi ülésének határozatából kifolyólag azt javasolja, hogy a jövő évi rendkívüli költségvetés terhere ötszáz koronával öt üzletrészt jegyezzen a város.

* **Szüreti multság.** Szabó Miklós táncztanító szüreti multságot rendez, melyre a következő meghívót bocsátotta ki. Meghívó. Van szerencém a nagyérdemű közönség b. tudomasára adni, hogy e hó 30-án a „Margit” fürdő disztermében ünnepélyes szüreti estélyt rendezek. A pártorleányok és urak közül azok, kik a legtöbb tolvajt megfogják, jutalomdíjban részesülnek. Kezdeté este 7 órakor. Belépő-díj személyenkint 1 korona. Tisztelettel Szabó Miklós, táncztanító. Minden belépő högy csinos ajándékot kap.

* **A tátrafüredi titok.** A vizsgáló bírő nagy erélyvel nyomoz a rejtélyes ügyben. Flesch Alfréd eddig ismeretlen részleteket mondott el Flesch családi életéről és figyelmét felhívta Fleschné környezetére. A vizsgálóbíró átirt a bécsi rendőrséghez, hogy az elhunytak volt cselédségét, de különösen a fiatal özv. komornáját bizonyos éjjeli összejövetelekről hszluggassa ki.

Füzesséry még mindig konokul tagad, s megmarad állítása mellett, hogy Flescht véletlenül lőtte le. Ugy hírlik, hogy az ügyben előkelő emberek vannak beleavatva, hogy ellenük a vizsgálóbíró, ki egész tudását és erélyét viszi bele a század egyik legszenzacionálisabb bűnpörébe, csakis a bizonyítékok teljes összegyűjtése után járhat el.

* **A fáról lelőtt rabló.** Régóta tartotta rettegésben a horvát Vinkovce környékét Ilics Tószó utonálló s a csendőrök is régóta keresték megveszerte. A napokban végre ráta láttak az erdőszélen ült és ebédelt a feleségével, amikor a csendőrök megjelentek Ilicsnek nem volt más utja a menekülésre mint a fa teteje Egy-kettőre fel is mászott. Mire a csendőrök odajöttek, máa fen volt. A csendőrök erre körülfogták a fat és felszólitották Ilicset, hogy j ö j j ö n l e. Ilics nem fogadott szót, mire a csendőrök t ű z e t vezényelt, — Az utonálló több golyótól találva, lezuhant a fáról élettelenül. Halála nagy megnyugvást keltett a lakosság közelében.

* **Nagyvárad hazafiatlanság.** Sajnálatlaltal értesülünk Nagyváradról, hogy az új színház egész berendezését Bécsből hozatták, a magyar ipar és műipar sértő és káros mellőzésével. Nem tudjuk, hogy ki a hibás abban, hogy ez megtörtént, feltesszük, hogy nem a városi tanács, hanem az építész-vallalkozó. A gondatlanság vádja azonban így is méltán éri a város vezető férfait.

* **Illetlen jogballgató.** A kolozsvári egyetem tanácsa egy joghallgatót, ki egy táncmultságon hölgyközönség előtt illetlenül viselkedett, büntetésből két félévre kizárta az egyetemről. Másik két balázsfalvai román jogballgató ellen pedig, kik egy kávéházban játszó zenekart és primást magyar nóták játzsásáért inzultáltak, vizsgálatot indított az egyetem tanácsa.

ÜZLETI KÖNYVEK rendkívül **du** választékban minden versenyt **kizárólag legolcsóbban** kaphatók **Hoffmann és Kronovitz** könyvnyomdájában, a főpostával szemben.

Mit tárgyal a megye ?

38. H.-Böszörmény város polgármestere a „Pródi” gyepelgelő-birtokosság módosított szervezési szabályzatát 3 példányban jóváhagyás végett felterjeszti.

39. Ugyanaz a közsegélyre szorultak segélyezésére vonatkozó szabályrendeletet a városi képviselő testület vonatkozó határozata kapcsán a jóváhagyás végett felterjeszti.

40. Ugyanaz Lévy Márton h.-Böszörményi lakosnak a városi képviselő testület által az ismétlődő gazdaági iskola fel nem állítása tárgyában 129/1900. kgy. sz. a. hozott határozat ellen beadott fellebbezését és a vonatkozó iratokat felterjeszti.

41. A h.-Böszörményi városi takarékpénztár kereme alapszabálya 30. §-ának megváltoztathatása ügyében.

42. H.-Nánás város polgármestere a a korcsmak, sörhazak és palinka mérés-ekről alkotott városi szabályrendelet 5. §-át módosító pó szabályrendelet tervezett jóváhagyás végett felterjeszti.

43. H.-Szoboszló város polgármester egyes iparkészítményeknek a h.-szoboszlói belvárosokról való elhárítása tárgyában alkotott szabályrendeletet jóváhagyás végett felterjeszti.

44. A b.-ujvárosi járás főszolgabírájának bejelentése arról, hogy a járasa területére alakított bor ellenőrző bizottságok egyikének elnöki tisztsége Szabó Zsigmond h.-hadhazai lakos elhalálása folytán üresedésbe jut.

45. Ugyanaz H.-Dorog község képviselő testületének a fogyasztási adóból a községet illető jutalék fele részének az adószedő részére történt átengedése tárgyában 138. sz. a. hozott határozatát az ezen határozat ellen Szakál Ferencz községi képviselő által beadott fellebbezés kapcsán felterjeszti.

46. Ugyanaz H.-Hadhaz községnek újonnan készített szervezési szabályrendeletet jóváhagyás végett felterjeszti.

47. Ugyanaz V.-Pécs községnek a községi II. jegyzői állást megszüntető határozatát Berke József és társai fellebbezése kapcsán felterjeszti.

48. Ugyanaz M.-Pécs községnek a községbáz kijavítására és felszerelésére újabb 2000 korona kölcsön felvétele iránti határozatát felterjeszti.

49. Ugyanaz H.-Hadház községnek múlt évi 109. sz. határozatát, mely szerint a „Bocskai hegyközség” mellett levő és a község tulajdonát képező két árok partot, nevezett hegyközségnek adományozta, jóváhagyás végett felterjeszti.

50. Ugyanaz a V.-Pécsen alakult „Bátori hegyközség” szervezési rendtartását jóváhagyás végett felterjeszti.

51. Ugyanaz az ör. Simon Ferencz csegei lakosnak a Simon Ferencz szinten csegei lakos községi esküdtté történt megválogtatása ellen beadott felszólamlása ügyében a törvényhatósági bizottság 93/2067 1900. kgy. határozatával elrendelt vizsgálatról felvett jegyzőkönyvet felterjeszti.

52. A nádudvari járás főszolgabírája Nádudvar községnek utca szabályozási tervezetét jóváhagyás végett felterjeszti.

53. Ugyanaz Nádudvar községnek utca-szabályozás céljából ingatlan eladása tárgyában hozott határozatát jóváhagyása végett felterjeszti.

54. Ugyanaz Földes községnek egy segédjegyzői állás rendszeresítése tárgyában hozott határozatát jóváhagyás végett felterjeszti.

55. Ugyanaz Szovát községnek a községi jegyzői földnek mikénti elhelyezése tárgyában hozott határozatát Bogdan Zsigmond és társai fellebbezése kapcsán felterjeszti.

56. Ugyanaz Nádudvar községnek ingat-

lan eladása tárgyában hozott határozatát jóváhagyás végett felterjeszti.

57. Ugyanaz Földes községnek ingatlan eladása tárgyában hozott határozatát jóváhagyás végett felterjeszti.

58. Ugyanaz Nádudvar községnek községjegyzői lak vétele tárgyában hozott határozatát jóváhagyás végett felterjeszti.

59. Ugyanaz P.-Ladány községnek gyermek-menház felállítására céljából ingatlan szerzése tárgyában hozott határozatát jóváhagyás végett felterjeszti.

60. Ugyanaz Nádudvar község azon határozatát, mely szerint a Kaba—nádudvari h. e. vasut építési költségeihez 60000 korona értékű törzsrésztvény jegyzésével hozzájárul, jóváhagyás végett felterjeszti.

61. H.-V.-Pécs község szervezési szabályrendeletének módosítása.

62. H.-Nánás város szervezési szabályrendeletének módosítása.

63. Nádudvar, Kaba, Szovát, P.-Ladány, Földes és Tetten községnek a közsegélyezésről alkotott szabályrendeletei.

64. Csege község szabályrendelete a közsegélyezésről.

65. Berger Jenő debreczeni lakos folyamodványa, melyben az általa építeni szándékozott Kaba—nádudvari h. e. vasut létesítése céljából a törvényhatóság részéről 60000 korona értékű törzsrésztvény jegyzését kéri.

66. A Nagypenteki Református Tarsaság adakozást kérő megkeresése.

67. A Bethlen Gabor szoborbizottság Bethlen Gabor szobrára adományt keres gyűjtőket küld.

68. A voloscai „Andrassy-Emléktábla bizottság” az Andrassy Gyula halottas háznak emléktáblával leendő megjelöléséhez adományt kér.

69. P.-Ladány község előjárósága a községnek kőjarda építése tárgyában hozott 34/1900. sz. határozatát jóváhagyás végett felterjeszti.

70. Ugyanaz az arubodéknak árvérezés melőzésevel való bérbeadása tárgyában hozott 28/1900 számú községi határozatát fellebbezése folytán felterjeszti.

71. V.-Pécs község előjárósága a csendőrlaktanya építése ügyében hozott községi határozatát jóváhagyás végett felterjeszti.

72. Varga Sandor né Barta Zsuzsanna kabai lakos kérvénye kórházi gyógyköltés elengedése iránt.

73. H.-Dorog község kérvénye a község belterületén tavonuló Debreczen-tokaji és Nagy-Kálló-polgári törvényhatósági utszabások kiépítésének az 1903/1904. évi közuti költségvetésbe való felvétele iránt.

74. A nagyméltóságú kereskedelmiügyi miniszter ur a kérvényesrepi iparról alkotott vármegyei szabályrendelet 2-ik §-át módosító pótszabályrendelet tervezetét visszaküldi s a szabályrendelet egészbeni átdolgozását rendeli el.

Főszámvevő jelentései.

75. H.-Szoboszló város 1899. letéti pénztári,

76. H.-Szoboszló város 1899. évi ipariskola alapi,

77. H.-Szoboszló város 1899. évi állateg. ügyi,

78. H.-Szoboszló város 1899. évi kórházi alapi,

79. H.-Szoboszló város 1899. évi közegészségügyi,

80. H.-Szoboszló város 1899. évi községi közmunkapénztári,

81. H.-Szoboszló város 1899. évi járdalapi,

82. Szoboszló város 1899. évi utca-szabályozási,

83. Szoboszló város 1899. évi szegényalapi.

84. Szoboszló város 1899. évi város-gazdái

85. Nádudvar község 1899. évi gazdai és óvodai,

86. Nádudvar község 1899. évi végrehajtás költség-közlő,

87. Földes község 1899. évi takarékmagtári,

88. Földes község 1899. szegényalapi,

89. B. Ujváros község 1899. községi közmunka alapi,

90. Ujváros község 1899. évi felsőbb népiskola alapi,

91. Ujváros község 1899. évi felsőbb népiskola alapi,

92. Ujváros község 1899. évi szegényalapi,

93. Ujváros község 1899. évi gazdai,

94. Földes község 1899. évi közmunkavattsági,

95. Nánás város 1899. évi városi pénztári,

96. Szovát község 1899. évi gazdai,

97. F.-Józsa község 1899. évi gazdai,

98. E.-Józsa község 1899. évi szegényalapi,

99. A.-Józsa község 1899. évi szegényalapi,

100. A.-Józsa község 1899. évi gazdai,

CSARNOK.

Kossuth Lajos . . .

Régen volt már, nagyon régen,
Mint valami meseképen
Szállott a dal helyről helyre,
Énekelték ország szerte:
A hegy és völgy visszabangozta
S hangzott a dal százszorozva,
Igaz tüzzel, lelkesedve:
»Kossuth Lajos azt üzenté.«

Hármas dombon, négy folyón át
Bejarta a bérczet, rónát.
Nem volt hely-e nagy hazában,
Hol nem voltak száz-meg százan,
Kik a toborzó dalára
Harczra készen, tűzbe vágyva
Énekelték büszkén, egyre:
»Kossuth Lajos azt izente.«

Felpezsdült a magyar vére
Kossuth apánk szent nevére.
A csapat már készen állott
Még hódítani a világot!
Egyre nőtt a vitéz sereg.
Azt sugta a lige, berek,
Minden ajak azt reberte:
»Kossuth Lajos azt izente.«

Sok hajléknak nincs lakója,
Vész vihartól nincs ki ójja;
Kardot fogott már gazdája
S ment előre a csatába.
Zsúzlajára ez volt írva,
Az volt fájó sebe írja,
Mit daloltak országszerte:
»Kossuth Lajos azt izente.«

Lelkesedev, tűz, bátorság
Létezték az ország sorsát.
Biztos volt a győzelem,
Velünk küzdött minden elem.
A mi eszménk szent igaz volt
Tudta azt, ki érte harcolt,
Ki dalolta vészbe menve:
»Kossuth Lajos azt izente.«

Selyem Blousok 2 frt 40 krtól

6

feljebb! — 4 méter postabér és vámmmentesen szállíva! Minták kiválasztásra, nem különben fekete, fehér és színes „Henneberg-Selyem” blousok és ruhákra alkalmos. 46 krtól 14 frt 65 krig méterenkint.

Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik!

Henneberg G. selyemgyáros, Zürichben.
Cs. és kir. udvari-szállító.

Ment a honvéd csak előre
Utolsó keresztelőre.
A nyomdokat vér jelölte:
Holtan rogy a szomjas földre.
Jön helyébe ezer márik,
Aki mind csatára vágyik,
Majd dalolja feltűzelve:
»Kossuth Lajos azt izenté«

Elesik ott mindegy szálig:
Az anyaföld véréől ázik.
Mas intézi népünk sorát,
Másképp lett a gazdag ország,
Idegen az ur a tájon,
A magyar meg szolgál láncon;
A régi dalt elfeledve:
»Kossuth Lajos azt izenté.«

Hosszu, hosszú volt az álom,
Amely út a szempillánkon.
Az elnyomult magyar nemzet
Haldokol, de el nem vezhet.
A lány tavasz felcsókoita
S újra szól a régi nóta
Igaz tüzzel lelkes-dve:
»Kossuth Lajos azt izenté.«

Erdély Ernő.

KÖZGAZDASÁG.

Előkészületek az őszi vetéshez.

Alig van foglalkozás, mely oly sok gond dal járna, mint éppen a gazdaság. Be se fejlődik még azon évi munkálatok hosszú sorozata, s máris újabb meg újabb in ézkedések teendők a jövő érdekében.

Legalább így kellene történnie minden oly gazdaságban, melynek csődjét nemcsak a jelen megélhetéshez szükségesek beszerzése, hanem a jövőre való minél körültekintőbb gondoskodás is képezi.

Általában nem vélünk felesleges munkát teljesíteni, midőn egy nehany jó tanácsban körvonalazzuk, tehát azon teendőket, melyek az őszi vetések siker, s ez által a jövő megélhetés alapjának biztosítása érdekében szükségesek.

Az őszi vetés sikerének egyik alap feltétele, a talajnak gondos előkészítése. Ugy a buzanak, mint a rozsnak kitűnő előveteményét képezi az egyéves avagy az évelő takarmány de csak akkor, ha utánna a földet jól készítetettül elő.

A jó előkészítés alatt egyrészt a szántások gelyes s megfelelő időben való végbevitelét, másrészt a tápanyagokból való gondoskodást kell érteni. Nezzük csak mi a teendők e tekintetben?

A mint haza került az elővetemény, első gondunk legyen a tarlót minél hamarabb feltörni és pedig serényen, mert ha ezt tenni elmulasztjuk, az elővetemények bekerülte után jó állapotban levő talaj összemömődik, meleg idővel kiszárad és későbbi szántás nehezen és rosszul végezhető, ezt követi egy idő múlva a második, mély, vagyis keverőszántás és közvetlenül vetés előtt a középnyelű szántás.

Vannak a kik azt tartják, hogy pld. here után egy szántás is teljesen elegendő, véleményük szerint ez csak akkor lesz megengedhető, ha a here nagyon későn kerül le a földbe s a buzát korán vetjük el, de ily esetben is czélzerű lett háto vassal ellátott ekékkel szántani, mert ha a herét egyszer és mélyre vagy középnyelűre szántjuk, akkor az alszántott heretövek között sok kibajt és elgyomosítja a vetést.

Az magától értetődik, hogy ha a buza alá többször szántunk, az egyes szántások között boronálni esetleg hengerezni is szükséges hogy mikor és hányszor, azt a talaj állapota határozza meg.

A tápanyagokról való gondoskodás szintén egy fontos feladat, s ez illetoleg meg van könnyítve a gazda teendője, a mennyiben számos példával, számos kísérlet eredményével van már bebiztosítva, hogy az őszi buza és őszi rozs azon növények közé tartozik, melyek a műtrágyát legjobban meghaladják. Eddigi tapasztalataink szerint, a magyar holdanként adott 100 kg. 16-18%, os szuper

foszfát teljesen kielégítő, ha azt a vetőszántás előtt szórjuk ki és leszántjuk.

Ha azonban talajuk nitrogénben szegény akkor azt is pótolni kell chilisslétrommal oly módon, hogy azt a vetésre szeptember s október hónapokban, vagy esetleg egyszerűen arszórjuk.

Ha felemlítjük még azt, hogy ott, ahol ez idén a buza vagy rozs aszott, töpörödött, s sok lé-sa szemet adott, szükséges leend a mvg csere, illetve felújítás is, ugy el-oroltuk minazon tényezőket, melynek figyelembe vétele egyelőre elegendő.

Budapesti gabonátözsde.

szept. 20.
A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők:

Buza	kilos	Ar 100 klg.		kilos	100 kilogramm ára	
		frtől	frtíg		frtől	frtíg
Tiszavidéki	76	7.25	7.40	80	7.65	0.7.75
	77	7.35	7.50	81	0.	—
	78	7.50	7.60	82	—	—
Fehérmegyei	79	7.55	7.70	—	7.65	7.5
	76	7.25	7.65	80	08.05	0.825
	77	7.45	7.75	81	—	—
	78	7.60	0.7.90	82	08.90	08.95
Pestvidéki	79	7.70	08	—	07.85	08.35
	79	7.10	7.15	80	07.90	—
	76	7.30	7.25	81	07.95	07.95
Bánsági	78	7.45	7.30	82	7.80	08.00
	79	7.35	0.7.45	—	0.90	—
	76	7.40	0.7.50	80	—	—
Bácskai	77	7.55	7.35	81	—	—
	78	0	—	82	—	—
	79	0	—	—	—	—
	0	—	—	80	—	—
	0	—	—	81	—	—

	Min. hekt.-ben	Arkilogram
Rozs elsőrendű	uj	70-72
» másodrendű	»	—
Árpa takarmánynak	»	60-62
» égetni való	»	62-64
» serföldze	»	64-66
Zab	— uj	39-41
Tengeri bánsági	— uj	—
» más nemű	»	—
Repce bánsági	—	13.50
Köles	—	5.70

Sertés vásár.

Kőbányai sertéspiaccz. szept. 20. Magyar elsőrendű Öreg nehéz (páronként 400 kgm felüli) — kr. Közép pnt 300-340 kg. sulyban — kr. 320 kilog sulyban. Fialat nehéz (páronként 320 kg. 97-98 kr. Fialat könnyű páronként 251 kg. sulyban 98-99 krig. Szerbiai: Nehéz pnt 260 kg. sulyban 96-97 krig.

Sertés létszám: 1900. évi szept. hó 20. napján volt ke-zlet 39053 darab, szept. 20. felhajtott 495 drb. 1900 szept. 19 én elszaltatott 620 drb. szept. 20-ra maradt 38928 drb.

APRÓ HIRDETÉSEK

10 szög 40 fillér. azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Feltűnő olcsó vetőgépek

kaphatók: Schlick-féle 15 soros 130 frt. — Umrath-féle 17 soros, 100 frt. Schutlevorth-féle 13 soros, 80 frt. részletfizetésre. Egy 21 s ros Zala Drill 230 frt. Gépek megtekinthetőek Piacz-u. 26. Nagytözsde udvarán.

Ház a Kossuth utcában családi viszonyok folytán jutányosan eladó, esetleg berbeadó. — Értekezhetni Kossuth-u. 31. Szvato.

Ócska vasat a legmagasabb napi árban vesz Klein Jakab Piac-u. 26. a nagytrafik udvarán.

Szőlőföld vétel részlettörlesztésre.

Közel a varoshoz, immunis homokon, mintegy 33 holdnyi területű földvetélre társakat keresek. Előjegyezhetni félholdanként is. Szobeli, vagy írásbeli részletes felvilágosítással szívesen szolgál: Cs. I. pacirta u. 49. sz.

Felvétetik I. első vagy II. od osztályú teljes ellátásra, szerény díjak mellett. Czím a kiadóhivatalban.

Kiadó lakás. 2 utcai szoba garcon lakásnak vagy iroda helyiségnek, esetleg gyermektelen házaspárnak, azonnal kiadó. Bővbb felvilágosítás nyarható az izr. hitközségi irodájában József kir. herceg utca 26. sz. a.

Ügyes rajzoló pár heti munkára kerestetik. Czím a kiadóhivatalban.

Templomülés a debreczeni Deák Ferencz-utcai izr. templomban középhajó 3-ik pad, I. sz. sarok ülés örök aron eladó. — Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Finom disztégla eladó. Czím a kiadóhivatalban.

Birtokosok és gazdák!

Egyben han zó jó véleményt adnak kipróbálás után a SOMOGYI GÉZA-féle szabadalmazott állattápporról, amely rendszeresen adva az állat szervezetére igen jótékony hatással bír, mert rendszerben tartja az emésztési szerveket, fokozza az étvágyat, ez által az állatnak a rendszeres vékeringése megóvjja a betegségtől és elősegíti a hizást, miáltal az hamarabb eladásra kerülhet ami anyagilag igen nagy előny.

Számos elismerő és köszönő levelek megerősítik a fentieket, melyekből csak az alantit közlöm:

Igen tisztelt Uram!

Ezen pár sorban fejezem ki köszönetem és elismerésem az Ön által föltalált úgynevezett „Emésztést elősegítő por” nálunk tett jó hatásáért; a siker, mit elértünk, valóban meglepően legyen meggyőződve tisztelt uram, hogy ezen kis község, hol pora a nagymértékben uralkodó sertés betegségeket teljesen megszüntette, és hálás köszöneteinek nyilvánítása mellett oda fog törekedni, hogy minél több helyen és egyéneknek ismertesse emésztési porának megbecsülhetetlen értékét.

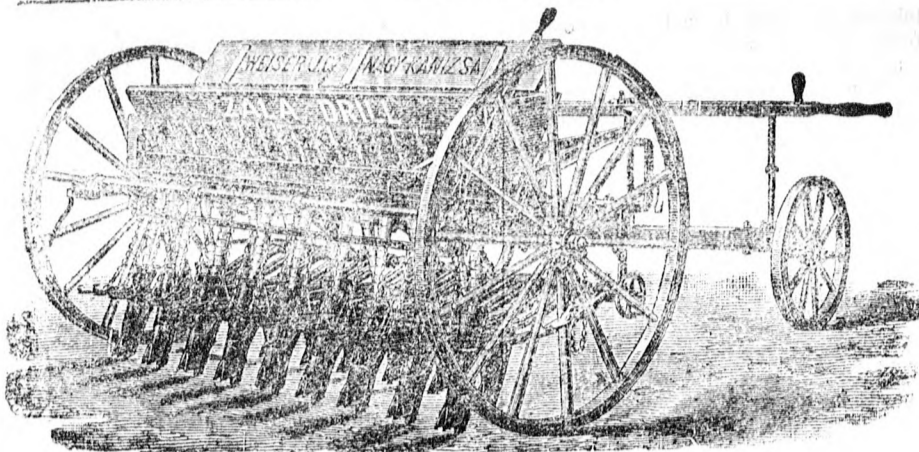
Adorján, 1900. január havában.
A község nevében: Kiváló tisztelője
Darócsy Albert, községi főbíró;

Ennélfogva egy gazda sem mulassza állatainál a Somogyi Géza-féle állattápport alkalmazni, mely csak akkor valódi, ha a 13352 sz. szabadalmi szám és az itt látható védjegy rajta van a csomagon és a dobozon. Egy csomag 18 kr., 1/4 kilós doboz 45 kr., 1/2 kilós doboz 90 kr.

Kapható DEBRECZENBEN Gerébi Fülöp, Deutch Albert és fia, Kontsek Géza, Göcsey István, Félégyházy János, Montay Barna, Kováts Gyula és Deutsch Lajos uraknál. HAJDU-SZOBOSZLÓN Wber Ede, Körner Béla, H.-BÖSZÖRMÉNYBEN Klein József és Szabó Bálint, H.-NÁNÁS-on Köröskényi Antal és Schlechta János, H.-HADHÁZ-on Horovitz Móritz, H.-SZOVÁT-on Leitner Dezső H.-NÁDUDVAR-on Bány Gyula, KÁBÁN Rozenfeld Róza fű-

13652. sz. szabadalom szerűzetében és ezenkívül Hajdumegye összes üzleteiben.

WEISER J. C.

mezőgazdasági gépgyára

NAGY-KANIZSÁN.

ZALA-DRILL sorvetőgépünk, a melynek elmés ujtásait a nagy közönség már jól ismeri nem szorul külön dicséretre. A homokos talajhoz a ZALA-DRILL különösen e célra készített és kitűnőnek bizonyult vetőszarral lesz ellátva. Minden eddigi kiállításon az első díjat nyerte úgy 1897. október 1. a kisbéri nemzetközi **vetőgép versenyen** az

állami arany éremmel, az 1900. évi párisi világkiállításon ezüst éremmel lett kitüntetve,

a Maros-vásárhelyi kiállításon és a Hód-M.-Vásárhelyi vetőgép versenyen **az első díjat, aranyérmét nyert,** továbbá figyelmébe ajánlom a gazdaközönségnek egészen

aczelből készített Sack rendszerű egy és két barázdás ekéinket.

Raktáron tartunk: 13—15 és 17 soros ZALA-DRILL vetőgépeket, továbbá rosták, konkolyozók, szecs kavágók, répvágók, kukorica morzsolók, ezenkívül minden talajművelő gazdasági eszközöket.

Főpiacz 43. sz., a Svetics-ház udvarán,
a Dréher-sörcsarnok mellett.

Gelbmann József,

Weiser J. C. gazd. gépgyár képviselője.

A

Bikszádi
árlappal
és ismertető
könyvecskével
bermentve szolgál
a
kútkezelő ség
Bikszád,
(Szatmármegye.)

Bikszádi

ásványos gyógyvizet, mely egyedül a maga nemében, több hírneves egyetemi orvostanár és hírneves vidéki orvosok, hatásánál fogva főlébe helyezik a külföldi és drága Selters és Gleichenbergi vizeknek. Gyógyító hatása a **bikszádi** ásványos gyógyviznek kitűnően bevált idült és heveny légsőhurut, haagszalag hurut, verköpés ellen. Nagy konyhasó tartalmánál fogva vérhányás, tüdőcsu s hurunál és kezdődő gümőkóránál, továbbá kiűnő eredményt értek el a BIKSZÁDI VIZ alkalmazása által emészthetlenség, idült és heveny gyomorhurut, máj és epehólyag bántalmánál, a telek renyhe működésénél, vesehomokban szenvedőknel, görvélykóros daganatoknál, heveny és idült női bántalmaknál, mint specifiicum vált be.

ásványos gyógyvizet, mely egyedül a maga nemében, több hírneves egyetemi orvostanár és hírneves vidéki orvosok, hatásánál fogva főlébe helyezik a külföldi és drága Selters és Gleichenbergi vizeknek. Gyógyító hatása a **bikszádi** ásványos gyógyviznek kitűnően bevált idült és heveny légsőhurut, haagszalag hurut, verköpés ellen. Nagy konyhasó tartalmánál fogva vérhányás, tüdőcsu s hurunál és kezdődő gümőkóránál, továbbá kiűnő eredményt értek el a BIKSZÁDI VIZ alkalmazása által emészthetlenség, idült és heveny gyomorhurut, máj és epehólyag bántalmánál, a telek renyhe működésénél, vesehomokban szenvedőknel, görvélykóros daganatoknál, heveny és idült női bántalmaknál, mint specifiicum vált be.

Bikszádi víz berlője s a sztojkai víz főelarusító:

ALMER LAJOS és KÁROLY

nagybányai lakosok.

A

Sztojkai
ásványvizet, mint Erdély gyöngyét, nem hiába nevezték el **magyar karlsbadi vizeknek**, mert ényleg annak gyógyhatása szigorú diéta betartásával: idült gyomor bántalom, máj és epehólyag, valamint epekő bajoknál, nemkülönben **czukorbetegségnél** alkalmazva valóságos csodákat művel, kiűnő hatása a SZTOJKAI ÁSVÁNYVIZ a légzőszer ek ös-zes bántalmánál, valamint a női bajok és görvélykóros bántalmaknál is. A SZTOJKAI ÁSVÁNYVIZ du s szénsavtartalmánál fogva akár borral, akár gyümölcszörppel vegyítve, mint kellemes üdítő ital parját ritkítja. A SZTOJKAI ÁSVÁNYVIZ hosszas használata az ép szervezetben elváltozást nem idéz elő s így a rossz ivóvizet is pótolja bármely vidéken, annál is inkább, mert hosszabb állás után nem csapódnak ki belőle a szilárd alkotórészek, mely tulajdonsága lehetővé teszi a tengeren túli szállítást.

SZTOJKAI

árlappal
és ismertető
könyvecskével
bermentve szolgál
a
FORRÁSKEZELŐSÉG
SZTOJKA,
u. p. Magyar Lásos.
Szolnok-Doboka m.

ásványvizet, mint Erdély gyöngyét, nem hiába nevezték el **magyar karlsbadi vizeknek**, mert ényleg annak gyógyhatása szigorú diéta betartásával: idült gyomor bántalom, máj és epehólyag, valamint epekő bajoknál, nemkülönben **czukorbetegségnél** alkalmazva valóságos csodákat művel, kiűnő hatása a SZTOJKAI ÁSVÁNYVIZ a légzőszer ek ös-zes bántalmánál, valamint a női bajok és görvélykóros bántalmaknál is. A SZTOJKAI ÁSVÁNYVIZ du s szénsavtartalmánál fogva akár borral, akár gyümölcszörppel vegyítve, mint kellemes üdítő ital parját ritkítja. A SZTOJKAI ÁSVÁNYVIZ hosszas használata az ép szervezetben elváltozást nem idéz elő s így a rossz ivóvizet is pótolja bármely vidéken, annál is inkább, mert hosszabb állás után nem csapódnak ki belőle a szilárd alkotórészek, mely tulajdonsága lehetővé teszi a tengeren túli szállítást.

Aranyéremmel kitüntetett tökéletes fagymentes kutszivattyúk 60 koronától kezdve díjtalan felállítással, — egyéb építkezési vastárgyak házhoz szállítással gyári áron kaphatók.

A szüreti időre pedig minden külföldinél jobb és olcsóbb szintén aranyéremmel díjazott, saját gyártmányu

Borsajtókészítőüzemek

lesznek raktáron a

**Debreczeni Vasöntőde
és Géplakatosság**

Péterfia Hadsz-utczai telepén, mely mindennemű gazdasági, ipari és háztartási gépek javítását is legjutányosabban végzi.

Üzleti könyvek,

esinos kiállításban, erős kötésben, igen jutányosan kaphatók

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

DEBRECZEN, főpiacz, a főpostával szemben.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.